

Marja ja Jana keskustelevat asunnosta

Marja: Missä sinä asut? Onko sinulla oma asunto?

Jana: Asun Dejvicessä. Minulla on oma asunto. Entä sinä?

Marja: Minä asun Vinohradysssä. Minulla on pieni vuokra-asunto. Millainen asunto sinulla on?

Jana: Minulla on suuri asunto. Siinä on kolme huonetta, tilava keittiö ja kylpyhuone. Se on noin 90 neliometriä. Siinä ei ole parvekettä, koska se on ensimmäisessä kerroksessa. Minkälainen asunto sinulla on?

Marja: Minulla on pieni yksiö, siinä on vain yksi huone, eteinen, keittokomero, vessa ja kylpyhuone. Huone on melko pieni, mutta asuntoon kuuluu vielä suuri parveke. Talo on vanha eikä siinä ole hissiä, mutta onneksi asun toisessa kerroksessa.

Jana: Kuinka paljon kello jo on?

Marja: Kello on puoli viisi. Onko sinulla kiire?

Jana: On. Olen jo myöhässä. Minulla on luento kello viisi. Soitan huomenna. Hei, hei!

Marjan olohuone on hyvin valoisa. Siellä on suuri ikkuna ja sieltä on kaunis näköala puistoon. Huoneessa on suuri vaalea mäntypöytä, neljä tuolia ja vuodesohva, sillä huone on myös Marjan makuuhuone. Se on myös työhuone ja sen tähden hänellä on siellä työpöytä, tietokone ja puhelin. Ikkunan luona on televisio ja sen vieressä kirjahylly. Toisella seinällä on vaatekaappi ja mukava nojatuoli. Seinällä on suuri taulu. Se on maisemamaalaus. Marja on hyvin tyytyväinen asuntoon. Hän asuu mielellään Vinohradysssä. Katu, jolla hän asuu, on hyvin hiljainen.

FRASEOLOGIAA – UŽITEČNÉ VÝRAZY

Hän asuu **mielellään** Prahassa. *Je rád, že žije (dosl. bydlí rád) v Praze.*

POZOR! Slovo **mielellään** v tomto tvaru lze použít jen ve spojení s 3. osobou.

tyytyväinen + ILL

Hän on tyytyväinen asuntoon.

Je spokojen s bytem.

Olen tyytyväinen työhön.

Jsem spokojen s prací.

Adverbia – Příslovce

Lokální příslovce jsou ve finštině často používaná. Vyjadřují místo a směr, a to vzhledem ke vzdálenosti mluvčího od předmětu, o kterém se mluví. Chovají se podobně jako ukazovací zájmena. (Srov. lekci 3.)

täällä	<i>tady, zde</i>	tässä	<i>tady, zde (blízko)</i>
täältä	<i>odtud, odsud</i>	tästä	<i>odtud, odsud (zblízka)</i>
tänne	<i>sem</i>	tähän	<i>sem (blízko)</i>

tuolla	<i>tam (o kousek dál)</i>	tuossa	<i>tam (nedaleko), tady</i>
tuolta	<i>odtamtud</i>	tuosta	<i>odtud</i>
tuonne	<i>tam (směr)</i>	tuohon	<i>tam, sem</i>

siellä	<i>tam (neutrální)</i>	siinä	<i>tam (blíže), zde</i>
sieltä	<i>odtamtud</i>	siitä	<i>odtud (zblízka)</i>
sinne	<i>tam (směr)</i>	siihen	<i>tam, sem</i>

POZNÁMKA: Přísluvce **siellä**, **siinä** atd. se vztahují k určitému místu, o kterém jsme mluvili; lokální aspekt je relativní, neurčuje místo mluvčího.

Užití lokálních příslovcí ve větách:

Torilla oli paljon väkeä.
Na trhu bylo hodně lidí.

Huoneessa on suuri ikkuna.
Pokoj má velké okno.

Olimme eilen ravintolassa.
Byli jsme včera v restauraci.

Se oli hyvä ravintola.
To byla dobrá restaurace.

Lainaan rahaa isän lompakosta.
Půjčím si peníze z otcovy peněženky.

Etsin rahapussia. Onko se **täällä**?
Hledám peněženku. Je tady?

Etsin **täältä** (hylllyltä) Seifertin runokirjaa.
Hledám tu (na policiče) Seifertovu sbírku básní.

Paninko rahapussin **tänne** pöydälle?
Dal jsem peněženku sem na stůl?

Siellä oli paljon tavaraa.
Bylo tam hodně zboží.

Siitä on kaunis näköala.
Je z něj krásný výhled.

Lähdimme **sieltä** myöhään.
Odešli jsme odtamtud pozdě.

Sinne menemme toisenkin kerran.
Tam se vrátíme i podruhé.

Panen rahat **siihen** takaisin huomenna.
Dám tam peníze zpátky zítra.

Ei, mutta aamulla se oli vielä **tuolla** ikkunalla.
Ne, ale ráno byla ještě tamhle na okně.

Sen löydät **tuolta** toiselta hyllyltä.
Najdeš ji tam na té druhé policiče.

Et, panit sen **tuonne** ikkunalle.
Ne, dal jsi ji tam na okno.

Kirja on **tässä** pöydällä. Missä?
Kniha je zde na stole. Kde?

No, **tuossa** / **tuolla**.
No tamhle.

Otan kirjat **tästä**.
Beru ty knihy odtud.

Hän ottaa **tuosta** / **tuolta**.
On bere odtamtud.

Panitko sen kirjan **tähän** vai mihin?
Dal jsi tu knihu sem nebo kam?

En, panin sen **tuohon** / **tuonne**.
Ne, položil jsem ji tamhle.

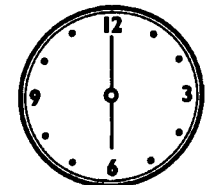
Mihin aikaan?
Milloin?

V kolik hodin?
Kdy?

Mitä kello on?
Kuinka paljon kello on?
Paljonko kello on?

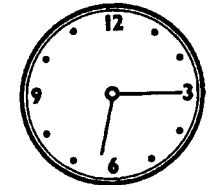
Kolik je hodin?

Kello on kuusi.

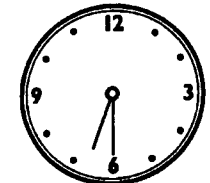
Je 6.00.

Kello on viisitoista / varttia yli kuusi.

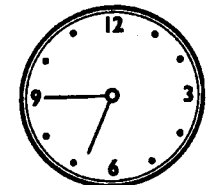
Je 6.15.

Kello on puoli seitsemän.

Je 6.30.

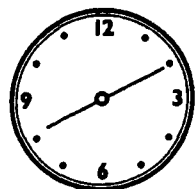
Kello on viittätoista / varttia vaille seitsemän.

Je 6.45.

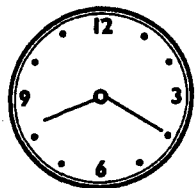

Kello on kymmenen yli kahdeksan.

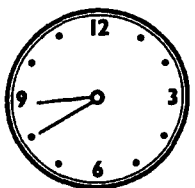
Je 8.10.

Kello on kaksikymmentä yli kahdeksan.
Kello on kymmentä vaille puoli yhdeksän.

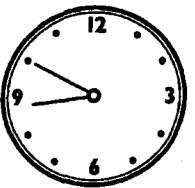
Je 8.20.

Kello on kymmenen yli puoli yhdeksän.
Kello on kaksikymmentä vaille yhdeksän.

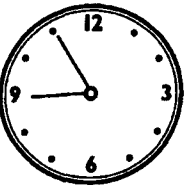
Je 8.40.

Kello on kymmentä vaille yhdeksän.

Je 8.50.

Kello on viittä vaille yhdeksän.
Kello on kahdeksan viisikymmentäviisi.

Je 8.55.

●●● **POZNÁMKA:** Kello má také význam *hodinky, nástěnné hodiny*.

Příklady: Hyllyllä on kello. Na poličce jsou hodiny.
Minulla on uusi kello. Mám nové hodinky.

KIELIOPPIA – MLUVNICKÁ ČÁST

Lisää sanatyyppejä – Další slovní typy

Typ se zakončením na **-os/-ös, -us/-ys > -kse**

kerros Vkm kerrokse- Kkm kerros-
poschodí, patro

NOM mn.č. kerrokse-t

GEN kerrokse-n
PART kerros-ta
INES kerrokse-ssa
ELAT kerrokse-sta
ILL kerrokse-en
ADES kerrokse-lla
ABL kerrokse-lta
ALL kerrokse-lle

maalaus Vkm maalaukse- Kkm maalaus-
obraz, malba (< maalata malovat)

NOM mn.č. maalaukse-t

GEN maalaukse-n
PART maalaus-ta
INES maalaukse-ssa
ELAT maalaukse-sta
ILL maalaukse-en
ADES maalaukse-lla
ABL maalaukse-lta
ALL maalaukse-lle

●●● **POZNÁMKA:** Vkm na **-kse** mají často podstatná jména tvořená ze sloves.

Příklad: kysyä ptát se > kysymys otázka

Typ se zakončením na krátké -e v NOM**huone** Vkm huonee- Kkm huonet-
pokoj, místnost

NOM mn.č. huonee-t

GEN huonee-n
PART huonet-ta
INES huonee-ssa
ELAT huonee-sta
ILL huonee-seen
ADES huonee-lla
ABL huonee-lta
ALL huonee-lle**parveke** Vkm parvekkee- Kkm parveket-
balkon

NOM mn.č. parvekkee-t

GEN parvekkee-n
PART parveket-ta
INES parvekkee-ssa
ELAT parvekkee-sta
ILL parvekkee-seen
ADES parvekkee-lla
ABL parvekkee-lta
ALL parvekkee-lle**kone** Vkm konee- Kkm konet-
stroj

NOM mn.č. konee-t

GEN konee-n
PART konet-ta
INES konee-ssa
ELAT konee-sta
ILL konee-seen
ADES konee-lla
ABL konee-lta
ALL konee-lle**Typ nukke****nukke** Vkm silný nukke-
panenka Vkm slabý nuke-

NOM mn.č. nuke-t

GEN nukke-n
PART nukke-a
INES nukke-ssa
ELAT nukke-sta
ILL nukke-en
ADES nukke-lla
ABL nukke-lta
ALL nukke-lle**POZOR!** Slovo **nukke** se zakončením na **-e** má v Vkm krátké **-e** a nemá Kkm. Do této skupiny patří jen několik podobných slov, např. **kolme tři**, Vkm kolme-
itse sám, Vkm itse-.**Typ se zakončením na -(i)n****puhelin** Vkm puhelime-
telefon

Kkm puhelin-

NOM mn.č. puhelime-t

GEN puhelime-n
PART puhelin-ta
INES puhelime-ssa
ELAT puhelime-sta
ILL puhelime-en
ADES puhelime-lla
ABL puhelime-lta
ALL puhelime-lle

sydän
srdce

Vkm sydäme- Kkm sydän-

NOM mn.č. sydäme-t

GEN sydäme-n
PART sydän-tä
INES sydäme-ssä
ELAT sydäme-stä
ILL sydäme-en
ADES sydäme-llä
ABL sydäme-ltä
ALL sydäme-lle

Relatiivipronomini joka – Vztažné zájmeno který

Zájmeno **joka** nerozlišuje rody. Má pouze jediné skloňování:

NOM j. č.	joka	<i>který, která, které</i>	mn. č. jotka	<i>kteří, která, které</i>
GEN	jonka	<i>jehož, jejíž</i>		
PART	jota	<i>kterého, které</i>		
INES	jossa	<i>ve kterém, ve které</i>		
ELAT	josta	<i>ze kterého, ze které</i>		
ILL	johon	<i>do kterého, do které</i>		
ADES	jolla	<i>na kterém, na které</i>		
ABL	jolta	<i>od kterého, od které</i>		
ALL	jolle	<i>kterému, které</i>		

Talo, jossa asun, on pieni.

Ikkuna, josta on näköala puistoon, on suuri.

Katu, jolla asumme, on hiljainen.

Rahapussi, jota etsin kauan, oli ikkunalla.

Dům, ve kterém bydlím, je malý.

Okno, z kterého je výhled do parku, je velké.

Ulice, ve které bydlíme, je tichá.

Peněženka, kterou jsem dlouho hledal, byla na okně.

POZNÁMKA: Sloveso **etsiä** *hledat* s Vkm **etsi-**, končícím na -i, má v přítomném i minulém čase stejné tvary:

přít. čas:	etsin	etsit	etsii	etsimme	etsitte	etsivät
préteritum:	etsin	etsit	etsi	etsimme	etsitte	etsivät

HARJOITUKSIA – CVIČENÍ

1. Použijte vztažného zájmena joka ve správném tvaru.

1. Sarjafilmissä, alkaa tänään televisiossa, on monta osaa.
2. Onko kaupunki, puhut, Tukholma?
3. Maa, matkustat, on keskellä Eurooppaa.
4. Pöytä, kirjat ovat, on ikkunan vieressä.
5. Kaupunginosa, asut, on hyvin kaunis.
6. Kirjeen, tänään kirjoitan, vien huomenna postiin.
7. Museo, menemme huomenna, on kaupungin keskustassa.

2. Přeložte do finštiny a odpovězte tak na úvodní otázku.

1. Kolik je hodin?

Je čtvrt na dvě. (čtvrt na pět – půl druhé – půl páté – tři čtvrtě na dvě – tři čtvrtě na čtyři – za pět minut jedna – jedna (hodina) a deset minut – za pět minut půl třetí – půl druhé a deset minut – jedna (hodina) a pět minut – za deset minut půl druhé – půl třetí a pět minut – za deset minut dvě)

2. Kolik je hodin? Máme ještě čas?

Je teprve půl šesté, máme ještě půl hodiny.

3. V kolik hodin vstáváš?

Obvykle vstávám v sedm.

3. Přeložte do finštiny.

1. Dům, ve kterém bydlíme, je malý.
2. Kniha, ze které jsem studoval, je tlustá.
3. Strom, který stojí blízko břehu jezera, je vrba.
4. Okno, ze kterého je krásný výhled, je velké.
5. Dívka, která zpívá v kostele, je mladá.
6. Věta, ve které jsou tři slova, je krátká.
7. Dítě, které má panenku, zpívá.
8. Stůl, na kterém je počítač, je černý.
9. Knihovna, která je blízko náměstí, je dobrá.
10. Obraz, který mám v bytě, je cenný.
11. Hotel, v jehož restauraci Pasi pracuje, je přepychový.
12. Kočka, kterou hledám, je šedá.
13. Student, kterého jsem se ptal na cestu, byl zdvořilý.
14. Obchod, do kterého jsem vstoupil, byl drahý.
15. Židle, na kterou jsem položil tašku, byla špinavá.

4. Skloňte ve všech pádech, které znáte: GEN, PART, INES, ELA, ILL, ADES, ABL, ALL, ESS.

uusi puhelin *nový telefon*
 toinen kerros *druhé patro*
 kevyt savuke *lehká cigareta*

5. Přeložte do finštiny.

1. Dnes je neděle. Je večer. Promiň, kolik je už hodin? Už je čtvrt na jedenáct. V kolik hodin vstáváš zítra ráno? Já vstávám vždy v 6.45. 2. Jak se jmenuje ta ulice, ve které bydlíš? 3. Víš, jaké má Petr telefonní číslo? Petr nemá telefon. Ale určite má mobil. Jo, to má, ale nemohu si vzpomenout, jaké má číslo. 4. Marja přišla včera pozdě domů a měla strašný hlad a žízeň. Neměla jídlo v ledničce, ale obchod za rohem má otevřeno každý den do jedenácti.

6. Přeložte za použití příslovcí místa (täällä, tuolla, siellä apod.).

1. Kde je slovník? Je tamhle. Kde tamhle? Je tam na policiče vedle televize.
2. Kde máš auto? Tam na ulici. Kde na ulici? Tam naproti obchodu.
3. Kde je telefon? Je tady. Kde tady? Tady na stole.
4. Na zdi je obraz. Jsou tam také nástěnné hodiny.
5. Co je v té tašce? Je tam peněženka.
6. Do které restaurace jdeme? Do té, ve které jsme byli včera.

7. Popište s použitím slovníku, jaký máte byt.

SANASTOA – SLOVNÍ ZÁSoba

al kaa, -an	začínat	jatku a, -u, -i	pokračovat
asun to, -non, -toa	byť	jo	už, již
etei nen, -sen, -stä	předsíň	keittiö, -n, -tä	kuchyně
etsi jä, -n, -	hledat	keittokomero, -n, -a	kuchyňský kout
filmi, -n, -ä	film	keskustell ja, -en, -i	mluvit, hovořit, diskutovat
hylly, -n, -ä	police		

kevyt t, -en, -tä	lehký	paju, -n, -a	vrba
kirjahylly, -n, -ä	knihovna, police na knihy	paljon	hodně
kirje, -en, -ttä	dopis	pari, -n, -a	pár, několik
kokoelma, -n, -a	sbírka	parvek e, -keen, -etta	balkon
koska	protože	puisto, -n, -a	park
kunnioit taa, -an, -ti	respektovat, vážit si	rahapussi, -n, -a	peněženka
kuulu ja, -n, -i	patřit	runo, -n, -a	báseň
kuuma, -n, -a	horko	sarja, -n, -a	série
kylmä, -n, -ä	zima	savuk e, -keen, -etta	cigareta
kylpyhuone, -en, -tta	koupelna	seinä, -n, -ä	zeď, stěna
luen to, -non, -toa	přednáška	soit taa, -an, -ti	zavolat; zvonit; hrát
makuuhuone, -en, -tta	ložnice	takaisin	zpátky, zpět
maisema, -n, -a	krajina	taulu, -n, -a	obraz
mark ka, -an, -kaa	marka	tietokone, -en, -tta	počítač
matkust aa, -an, -i	cestovat	tilava, -n, -a	prostorový
mie s, -hen, -stä	muž	tähden: sen tähden	proto
museo, -n, -ta	muzeum	vaalea, -n, -a	světlý (odstín)
män ty, -nyn, -tyä	borovice	vaatekaap pi, -in, -pia	šatník
neliömetri, -n, -ä	čtvereční metr	valoisa, -n, -a	světlý (mající hodně světla)
nojatuo li, -n, -a	křeslo	vart ti, -in, -tia	čtvrthodinka
nopea, -n, -a	rychlý	vessa, -n, -a	záchod, WC
olohuone, -en, -tta	obývací	vuodesohva, -n, -a	rozkládací gauč
oma, -n, -a	vlastní	vuokra, -n, -a	nájemné
onneksi	naštěstí	yksiö, -n, -tä	garsonka
osa, -n, -a	část, díl		